

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ПРОДУКЦІЇ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ НА ЗАРУБІЖНИХ РИНКАХ

аспірант **Петрак Л.О.**

Промисловість є однією з найважливіших галузей економіки. Вона забезпечує економічне зростання, соціальний розвиток, науково-технічний прогрес країни. У структурі промисловості України питому вагу займає машинобудування, яке є стратегічно важливою високотехнологічною галуззю економіки нашої держави та здатне забезпечити для країни гідне місце в міжнародному розподілі праці і значно підвищити її конкурентоспроможність на світовому ринку. Тому набуває актуальності необхідність постійного контролю за станом і розвитком промисловості в цілому та машинобудуванні зокрема.

Проблеми розвитку машинобудування є частиною загальних питань економіки, які потребують вирішення на нових засадах інноваційного соціально-економічного розвитку країни. Так однією з головних проблем, що склалася на сьогоднішній день в Україні, є проблеми з якими стикається продукція вітчизняної промисловості на зарубіжних ринках.

Велике значення для України має експортний потенціал українського машинобудування. Він пов'язаний з історичним впливом в регіоні СНД, де вагома частка виробничих потужностей СРСР була розташована в Україні, а найбільш великий попит був у Росії. До таких історичних зв'язків можна віднести торгіві відносини СМНПО ім.Фрунзе, яке є одним з двох найкрупніших постачальників «Газпрому» з часкою в закупівлі останнього на рівні 15-40 %. Слід зазначити, що лише 20-40 % продукції вітчизняного виробника використовується в країні, решта експортується до Росії та інші країни колишнього радянського союзу. Таким чином головний ризик для машинобудування складається в зменшенні попиту з боку основного зовнішньоекономічного партнера в цьому секторі, а саме Росії.

Машинобудівні підприємства поступово відкривають нові ринки, такі як Індія, Китай, ЄС, країни Латинської Америки. Головним чином там купують продукцію енергетичного машинобудування (турбіни, компресори, генератори, трансформатори), авіадвигуни, космічну та військову техніку. Експерти зазначають досить високу конкурентоспроможність продукції, яка виробляється українськими машинобудівниками саме в цих напрямках.

До останнього часу попит на машинобудівну продукцію в країнах співдружності залишався стабільним. Проте політично-економічна ситуація, що склалася в Україні негативно вплинула на промисловість.

Аналізуючи обсяги експорту товарів з України, згідно з даними державного комітету статистики, за січень 2014р спостерігається зменшення експорту продукції промислових підприємств до Росії на 32,6 %, проте необхідно відмітити динаміку збільшення експорту до Китаю (23,5 %), Польщі (22,5 %), Німеччини (15,2 %), Туреччини (8,1 %) та Єгипту (83,7 %). Ця ситуація одразу спричинила зменшення обсягів виробництва. Так у січні –лютому 2014р індекс промислової продукції порівняно з відповідним періодом минулого року становить 95,8 %. У машинобудуванні взагалі обсяги виробництва продукції зменшилися на 18,4 %.

На даний час спостерігаються негативні зрушення у машинобудівній галузі, що є наслідком значної низки проблем, з якими стикаються машинобудівні підприємства. А саме низький рівень інноваційної активності, відсутність державної підтримки, повільний розвиток підгалузей машинобудування, значний обсяг виробництва у тіньовому секторі, відсутність коштів на модернізацію та проблеми з експортом на традиційних ринках. Саме ці проблеми не дають сектору розвиватися на повну міць.

Таким чином, одним з найважливіших напрямків розвитку машинобудування на сьогодні є забезпечення виробництва конкурентоспроможної продукції як власних галузей,

так і галузей реального сектора економіки. Формування конкурентних переваг вітчизняних машинобудівних підприємств рекомендується здійснювати такими шляхами: впровадження нових технологій, орієнтація на потреби споживачів, диверсифікація виробництва, зміна вартості чи наявності компонентів виробництва, зміна державного регулювання. Перераховані заходи допоможуть не тільки стабілізувати й надалі розвивати машинобудівний комплекс всередині країни, але й за її межами також, що є однією з найважливіших умов виходу держави на світовий ринок.

1. Державний комітет статистики в Україні. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

2. Карачина Н.П. Машинобудування України: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку за умов економічної кризи. [Електронний ресурс]. / Карачина Н.П. // Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – Л.: Видавництво національного університету «Львівська політехніка». – 2009. – № 647. – С.64-70. – Режим доступу: <http://www.ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/2881/1/11.pdf>.

3. Розміщення продуктивних сил України: навч.-метод. посібник для самост. / Вивч. дисц. С.І. Дорогунцов, Ю.І. Пігуренко, Я.Б. Олійник та ін. – К.: ЖНЕУ, 2000. – 364 с.

4. Сайт журналу «Урядовий кур'єр». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukurier.gov.ua/uk/articles/ekonomika-ukrayini-za-sichen-lyutiy-2014-roku/>.

5. Сайт журналу «Машиностроение Украины и мира». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukmach.dp.ua/2014/02/06/ukraina-mashinostroiteli-teryayut-rossijskij-rynok.html>.

Петрак, Л.О. Сучасні проблеми продукції промислових підприємств на зарубіжних ринках [Текст] / Л.О. Петрак // Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 6-8 травня 2014 р.: у 2-х т. / За заг. ред.: О.В. Прокопенко, О.В. Люльова. – Суми : СумДУ, 2014. – Т.2. – С. 262-264.